MUZEUL POLITEHNIC IAŞI — ORGANIZARE ACTUALĂ, DIRECŢII NECESARE ŞI POSIBILE DE DEZVOLTARE

EUGENIA URSESCU

Tezaurizînd obiecte şi documente legate de istoria naturii şi societăţii, organizîndu-le în cadrul expoziţiilor de bază conform unor tematici ştiinţific alcătuite, explicate şi interpretate prin intermediul textelor, muzeele, produse ale conştiinţei sociale, acţionează la rîndul lor asupra conştiinţei publicului vizitator.

Pornind de la definiţia lui Andreas Feininger că lucrarea de artă este „orice lucrare creată de om, într-un spirit constructiv dintr-o convingere sinceră, care emoţionează, fie că este o pictură, un poem, un avion cu reacţie sau o fotografie",[1] este lesne de înţeles că muzeul în general, prin contactul direct pe care-l prilejuieşte vizitatorului cu opera de artă, indiferent de genul său, îşi aduce o înaltă contribuţie la formarea gustului pentru frumos şi la ridicarea nivelului general de cunoaştere.

Alături de celelalte muzee, muzeul tehnic ocupă un loc de prim rang în activitatea de formare a profilului moral şi spiritual al tineretului, începînd cu elevii din primele clase. Aceştia se entuziasmează în faţa cuceririlor omului asupra forţelor naturii, în faţa marilor invenţii şi descoperiri tehnice de-a lungul veacurilor şi îşi plăsmuiesc în imaginaţia lor, anumite exemple de oameni demni de urmat, inspiraţi fiind de prezenţa în muzeu a imaginilor unor renumiţi inventatori ai lumii sau ai ţării noastre.

În etapa revoluţiei tehnico-ştiinţifice în care tehnica evoluează cu o viteză uluitoare şi pătrunde în profunzime în cele mai diverse domenii de activitate, rolul unui asemenea muzeu creşte prin faptul că este chemat să salveze într-un ritm rapid valorile tehnico-ştiinţifice care au fost create şi apoi înlocuite de altele noi, care în scurt timp vor împărtăşi aceeaşi soartă.

Vizita la un muzeu tehnic „prilejueşte tineretului nu numai lărgirea orizontului intelectual, ci şi realizarea unor comparaţii, a aprecierii evoluţiei spiritului uman iscoditor din trecut în prezent spre viitor, ca un imbold de a nu rămâne mai prejos decît înaintaşii sau contemporanii, îi solicită efectiv şi îi angajează moral"[2]. Aici intervin descrierile pe marginea obiectelor care au aparţinut marilor savanţi şi descoperitori, a vieţii, dificultăţilor întîlnite, perseverenţei, pasiunii şi spiritului lor novator, stimulînd creativitatea tinerilor şi dirijarea către o profesiune tehnică.

---

[1] Dobrescu M., Popescu D., *Ideea de istorie tehnico-ştiinţifică — criteriu fundamental în organizarea muzeelor tehnice*, în *Revista muzeelor* nr. 6, 1968, Bucureşti, pag. 566.

[2] Ştefănescu L., *Muzeele tehnice şi formarea personalităţii pionerilor*, în *Revista muzeelor*, nr. 4, 1971, Bucureşti, pag. 300.

În ţara noastră, preocuparea pentru tezaurizarea mărturiilor dezvoltării ştiinţei şi tehnicii a intervenit de timpuriu, aproape concomitent cu cea din ţările dezvoltate din punct de vedere economic, care au muzee tehnice vechi, de prestigiu internaţional (Deutsches Museum din München – 1903, Technisches Museum für Industrie und Gewerbe din Viena – 1908).

Cel care a salvat de la distrugere mărturii de nepreţuit ale dezvoltării tehnicii în România, a fost profesorul inginer Dimitrie Leonida care în anul 1909 după ce s-a întors de la studii, din Germania, unde cunoscuse în detaliu Muzeul german al capodoperelor ştiinţei şi tehnicii din München, a înfiinţat Muzeul tehnic român din Bucureşti, care-i poartă astăzi numele.

În anii construcţiei socialiste, cînd cultura românească sub toate aspectele sale a cunoscut alături de celelalte domenii ale vieţii sociale o dezvoltare fără precedent, muzeografia ca ramură tînără a culturii noastre, a luat o mare amploare, acest fapt concretinzîndu-se prin numărul de peste 300 muzee existente astăzi, faţă de 60 în trecut şi prin rolul lor mereu crescînd.

Printre muzeele noi organizate în această perioadă. se află şi Muzeul politehnic din Iaşi, fiind ca vechime al treilea între cele nouă cu profil tehnic din ţară.

Înfiinţat în anul 1955, din iniţiativa şi prin preocuparea unui grup de profesori entuziaşti de la Institutul politehnic din Iaşi, în frunte cu academicianul Cristofor Simionescu, rectorul institutului şi cu profesorul universitar emerit Ion Curievici, decanul Facultăţii de chimie şi inginerie chimică din Iaşi, Muzeul politehnic a fost definit şi conceput ca un mijloc de instruire şi educare a tinerei generaţii, pe linia cunoaşterii celor mai valoroase cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii mondiale şi naţionale, precum şi a formării unei pregătiri şcolare care să contribuie la orientarea către alegerea unei profesiuni cu profil tehnic.

Acesta nu a fost conceput la scara unui muzeu naţional deoarece în anul 1955 cînd s-a decis înfiinţarea, s-a pornit cu colecţiile de la zero.

Înfiinţarea Muzeului tehnic din Iaşi a fost impusă de necesităţile social-culturale ale oraşului, de cerinţele din acea perioadă ale învăţămîntului mediu în special, care trebuia să imprime tineretului şcolar o pregătire politehnică, dictată la rîndul său de necesităţile de cadre ale dezvoltării social-economice a ţării. Aceste cerinţe devin şi mai actuale în perioada cincinalului revoluţiei tehnico-ştiinţifice a construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi a înaintării României spre comunism, cînd muzeele, alături de celelalte instituţii de cultură trebuie să-şi aducă contribuţia la ridicarea nivelului general de cunoaştere să valorifice tradiţiile poporului nostru, să demonstreze prin colecţiile şi prin activităţile pe care le organizează, unitatea de cultură materială şi spirituală a poporului român precum şi continuitatea sa pe teritoriul întregii ţări.

Iniţial, muzeul a fost conceput ca o unitate cu profil multiplu de unde şi numele de „politehnic", urmînd a se organiza după secţia „Energetica", secţiile „Telecomunicaţii", „Petrol, cărbune, gaze", „Fier, fontă, oţel" etc., în funcţie de colecţiile ce se vor aduna şi de spaţiul ce îi va fi pus la dispoziţie.

Spaţiul destinat Muzeului politehnic, compus din două mari săli de la parterul Palatului Culturii din Iaşi, nu a permis pentru început decît organizarea unei singure secţii. S-a dat prioritate secţiei „Energetica", cu care s-a

inaugurat muzeul, la 1 martie 1961, deoarece în cadrul acesteia sînt implicate problemele de bază ale fizicii (mecanică, căldură, electricitate, structura materiei etc.), care sînt de mare utilitate pentru învățămîntul școlar și fără de care nu pot fi înțelese alte domenii ale tehnicii. În plus, energetica este un domeniu al dezvoltării economice pe care s-a pus și se pune în continuare un mare accent în țara noastră, aceasta constituind baza industrializării, a construcției socialiste și comuniste.

Muzeul politehnic fiind ultimul deschis dintre cele patru muzee din Palatul Culturii, a beneficiat de spațiul care mai era atunci disponibil și care a fost cu totul necorespunzător ca suprafață, pentru tematica pregătită. De aceea, secția „Energetica" deși pare mică la prima vedere, este de o mare conciziune și de o densitate de informații tehnico-științifice dusă la extrem.

Prezentarea mijloacelor de producere și utilizare a formelor de energie în evoluția lor istorică pe plan mondial cu implicații corespunzătoare pe plan național este organizată pe sectoare tematice după cum urmează: energia hidraulică, energia eoliană, energia solară, energia mareelor, energia termică energia electrică și energia atomică.

La fiecare sector sînt puse în evidență principalele realizări în domeniul energeticii din țara noastră și contribuțiile savanților români pentru că, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu „Oamenii de știință din țara noastră sînt continuatorii unor vechi și bogate tradiții de gîndire și creație științifică, ai unei valoroase moșteniri lăsate de iluștrii înaintași care au adus o contribuție remarcabilă la îmbogățirea tezaurului științei naționale, inclusiv al celei universale".[3]

Muzeul are menirea de a imortaliza aceste momente din creația tehnico-științifică românească și a le face cunoscute lumii.

În general, materialul complimentar, cu rol deosebit în muzeele tehnice adică modelele, machetele și dispozitivele experimentale sînt în stare de funcționare, reușind să redea principiul de lucru al diferitelor tipuri de motoare sau mașini cuprinse în tematică.

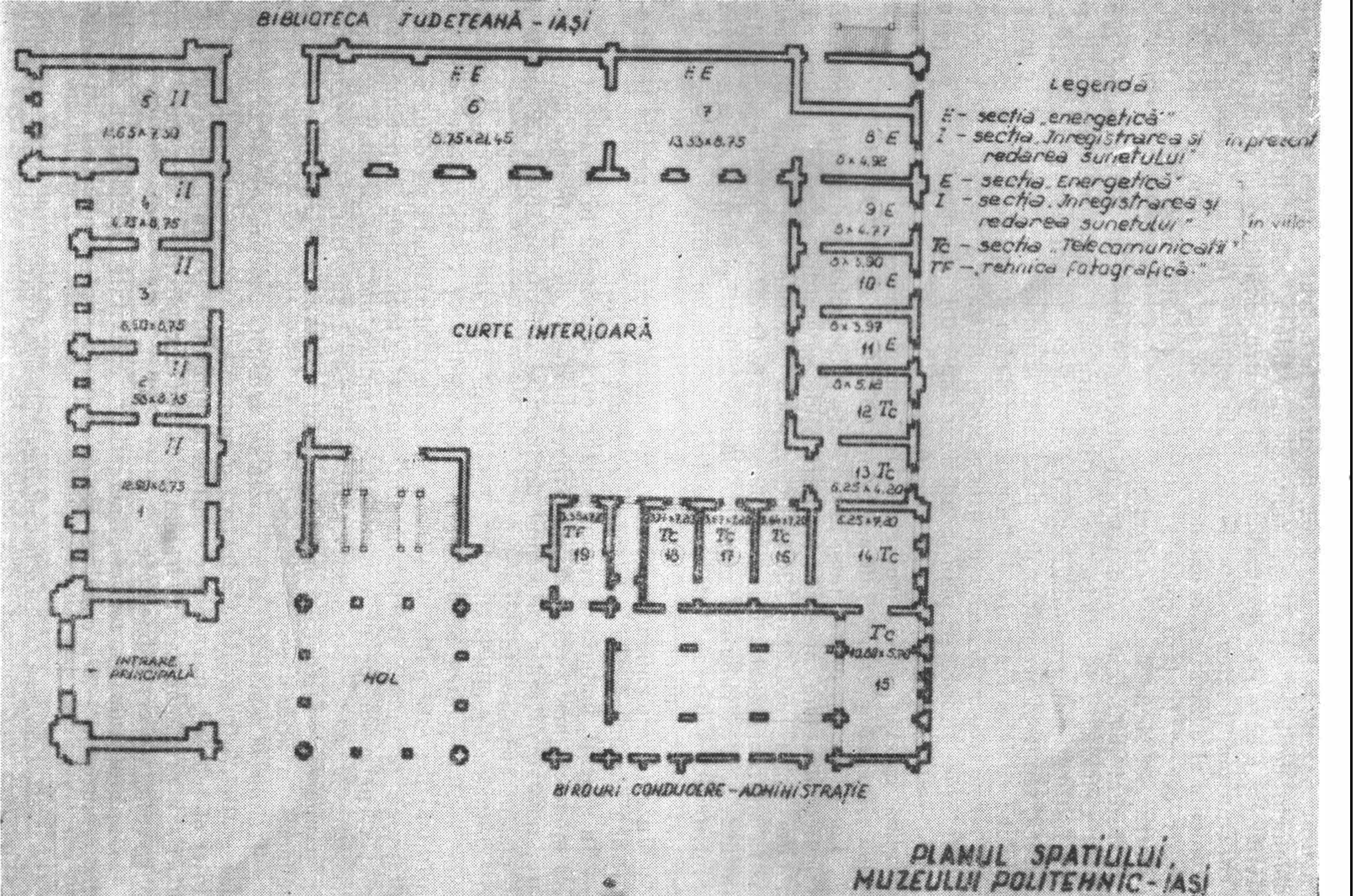
Grafica muzeului deși este executată într-o manieră estetică și modernă, sistem modul, pentru a permite oricînd modificări sau adăugiri, datorită densității sale, este puțin obositoare. Aceasta se desfășoară pe două registre suprapuse: în partea inferioară sînt ilustrate momentele importante din evoluția energeticii pe plan mondial, cu implicațiile sale pe plan național referitoare la sectorul respectiv, iar în registrul superior, sînt prezentate prin panouri monumentale, mari realizări moderne ale tehnicii energetice românești în același sector.

Trebuie să remarcăm că în muzeu s-a urmărit, așa cum prevăd principiile muzeografiei, o prezentare selectivă a momentelor importante din evoluția științei și tehnicii, momente cu influențe profunde asupra progresului civilizației sau probleme care au frămîntat lumea cercetătorilor chiar dacă nu au dus la rezultate certe imediate.

După organizarea secției „Energetica", activitatea desfășurată de specialiștii muzeului — s-a canalizat pe de o parte spre organizarea acțiunilor

---

[3] Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Conferința Națională a cercetării științifice și proiectării, din 25 octombrie 1974*, București, Ed. Politică, 1974, pag. 18.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ - IAȘI
5 II
11,65×7,50
4 II
II
3
II
II
1
INTRARE PRINCIPALĂ
HOL
E E
6
E E
7
CURTE INTERIOARĂ
8 E
9 E
10 E
11 E
12 Tc
13 Tc
14 Tc
TF 19
Tc 18
Tc 17
Tc 16
Tc
15
BIROURI CONDUCERE - ADMINISTRAȚIE
Legendă
E - secția „energetică"
I - secția „Înregistrarea și redarea sunetului"
E - secția „Energetică"
I - secția „Înregistrarea și redarea sunetului"
Tc - secția „Telecomunicații"
TF - „tehnica fatografică"
în prezent
in vito
PLANUL SPAȚIULUI, MUZEULUI POLITEHNIC - IAȘI

cu publicul iar pe de alta, pe linia îmbogăţirii, conservării şi cercetării colecţiilor în vederea pregătirii altor expoziţii de bază.

Astfel, în paralel cu creşterea colecţiilor de energetică şi telecomunicaţii, s-a creat o colecţie de aparate pentru înregistrarea şi redarea sunetului care a permis organizarea, în 1966, a unei expoziţii într-o singură sală, proiectată iniţial ca temporară dar cu aspect de expoziţie definitivă (amenajată de I.S. „Decorativa" — Bucureşti) şi care din primele zile s-a bucurat de aprecierile publicului vizitator. Expoziţia temporară, devenită ulterior permanentă, a fost organizată atunci într-o singură sală (de 13 m. × 9 m.) la parterul Palatului Culturii. În 1970, cu ocazia reorganizării Muzeului de istorie a Moldovei, deoarece sala respectivă se încadra în spaţiul necesar acestuia, expoziţia a fost mutată într-o sală similară tot la parterul clădirii, unde se lega mai bine cu circuitul de vizitare a Muzeului politehnic.

Interesul manifestat de vizitatori faţă de expoziţia menţionată, aglomerarea mare de aparate expuse precum şi îmbogăţirea colecţiei cu noi originale valoroase, sînt motivele care au condus la extinderea acesteia.

Aşa se face că, la 19 noiembrie 1972, intra în circuitul muzeistic ieşean, secţia „Înregistrarea şi redarea sunetului", reorganizată şi extinsă, unitate muzeală unică în ţară, inedită prin tematica şi modul său de organizare.

Atît din informaţiile oficiale pe care le deţinem, cît şi din impresiile comunicate de numeroşi oaspeţi străini care au vizitat expoziţia în forma veche şi în special după extindere, reiese că aceasta se află printre puţinele din lume. Este necesar să precizăm : aparatele expuse nu formează o colecţie de instrumente muzicale, cum greşit se consideră uneori ; ar putea fi denumită mai curînd o colecţie de aparate sau automate muzicale. După cum se ştie, muzee celebre de instrumente muzicale se află în multe oraşe ale lumii, însă colecţii dezvoltate pe o asemenea tematică se întîlnesc foarte rar şi mai ales aparţinînd unor particulari (Paris, Praga, Roma, Varşovia).

În forma nouă, extinsă într-un spaţiu triplu, compus din cinci încăperi, cu o colecţie mult îmbogăţită, expoziţia de bază cîştigă în plus, prin noua soluţie de proiectare, care permite stabilirea unui circuit logic de vizitare, lăsînd totodată spaţiu suficient pentru vizitarea muzeului de către grupuri mai numeroase, fapt imposibil înainte.

Avînd în vedere cerinţele muzeului de tip nou — dinamic — din zilele noastre, relevăm de la început că menţinerea la zi a tematicii celor două secţii a constituit o preocupare permanentă a specialiştilor muzeului, de-a lungul anilor.

Astfel, la secţia „Energetica" vin în sprijinul acestei idei, înnoirile tematice realizate în trei etape, cu privire la prezentarea în muzeu a unor contribuţii româneşti în acest domeniu (cele ale lui Dimitrie Leonida, Conrad Haas, Herman Oberth, George Constantinescu, Henri Coandă, Ştefan Procopiu, Alexandru Proca etc.) ca rezultat al reconsiderării unor realităţi istorice în ţara noastră, schimbarea în două rînduri a hărţii energetice a României şi introducerea momentului crucial al primei aselenizări a omului. Totodată, pentru a pune la curent vizitatorul cu cele mai remarcabile noutăţi energetice în ştiinţa şi tehnica mondială şi naţională, s-a iniţiat un fel de expoziţie volantă (un

panou cu zece compartimente, montat la intrarea în muzeu) care se schimbă trimestrial, sau de cîte ori este cazul.

În acelaşi timp, prin ghidajele obişnuite (pentru grupurile de turişti) sau cele speciale (ghidaje-lecţii, pentru elevi şi studenţi) vizitatorii sînt informaţi la zi cu datele necesare privind tematicile prezentate în expoziţiile de bază.

Totuşi, la secţia „Energetica“ se impun unele modernizări sau modificări care sînt dictate pe de o parte de ritmul rapid de dezvoltare a tehnicii în general, pe de alta, de densitatea mare de exponate şi deci de necesitatea descongestionării secţiei, măcar într-o oarecare măsură. Cel de al doilea criteriu menţionat ar fi impus schimbări de structură şi pînă acum, dar nu au existat condiţiile obiective de care dispunem în prezent, adică spaţiul disponibil. Prin plecarea unor instituţii din palat, s-a eliberat spaţiul în legătură directă cu circuitul muzeistic actual, spaţiu care încă din 1955 fusese destinat extinderii Muzeului politehnic.

Dezvoltarea rapidă a ştiinţei şi tehnicii în zilele noastre impune imortalizarea în cadrul muzeului a noi momente de răscruce. Anumite creaţii tehnice pe plan mondial, figurate prin grafică, care acum 15 ani reprezentau performanţe deosebite, astăzi sînt realizări obişnuite.

De asemenea, şi pe plan intern realizările moderne ilustrate atunci în muzeu nu mai sînt cele mai elocvente. Situaţia se referă în special la registrul superior al graficii unde figurează aspecte ca : barajul de la Bicaz, cazanul de abur IPROM, turbina cu abur de 3 000 KW, tractorul KD-35 şi motorul său D-35, termocentrala de la Paroşeni (aşa cum se prezenta în 1960). Aceste aspecte trebuie să rămînă în continuare în grafică dar figurate în registrul inferior ca momente importante din dezvoltarea tehnicii energetice la noi în ţară.

Ca realizări moderne, locul acestora trebuie să fie luat de creaţii româneşti cu care ţara noastră se mîndreşte actualmente pe plan mondial : barajul hidrocentralei de la Porţile de Fier, cazanul cu circulaţie tip Benson, de 1035 t/h, unul dintre cele mai mari din lume, turbina cu abur de 330 MW, Motorul Diesel-Saviem de pe autobuzul Roman-112 UD, tractorul Universal 650, termocentrala de la Brăila cu o putere de 1920 MW, de peste 10 ori mai mare decît a termocentralelor existente în 1960.

Vor fi necesare noi intervenţii şi în registrul de jos al graficii. De exemplu, în partea introductivă va trebui expus un panou cu reprezentarea sugestivă a unităţilor fundamentale de măsură din sistemul SI înlocuindu-le pe cele vechi din sistemul M. Kf.S., care sînt marcate în prezent în muzeu.

La energia hidraulică se va putea ilustra turbina hidraulică Kaplan de construcţie românească, de 178 MW, utilizată la Porţile de Fier, barajul de la Vidraru (pe Argeş), iar ca performanţe mondiale, barajul şi hidrocentrala cea mai mare din lume (Krasnoiarsk — U.R.S.S.), de 6 000 MW.

În cadrul energiei termice vor fi ilustrate realizările din domeniul energiei geotermice pe plan mondial care cîştigă din ce în ce mai mulţi adepţi. Totodată vor fi prezentate aspecte din marile noastre termocentrale : Deva, Işalniţa, Luduş etc.

În sectorul motoarelor cu ardere internă vor fi prezentate noile realizări în acest domeniu şi anume : motorul rotativ Wankel şi motorul cu pistoane libere. La motoarele cu reacţie şi rachete va trebui să apară o machetă după avionul „Coandă-1910“, o sinteză a zborurilor cosmice clasificate pe domenii şi destinaţii, modele după unii sateliţi reprezentativi, precum şi reprezentarea programului de colaborare în cercetarea spaţială, „Soiuz —Apollo“.

În cadrul sectorului energiei solare se vor prezenta proiecte şi utilizări ale acestei energii, la încălzirea clădirilor în timpul iernii şi răcirea acestora în timpul verii ample (experimentări în S. U. A.).

La unele sectoare, în limita spaţiului existent, se vor introduce şi exponate originale moderne cum ar fi : un motor de Dacia-1300, un motor de tractor U-651 M, un motor de autoturism — ARO-240, unul de autocamion Roman—„Diesel“, un cazan tip „Vuia“, executat la Uzinele „Vulcan“ şi fără îndoială, harta energetică a ţării, la zi şi cu obiectivele de perspectivă.

Astfel, folosind prilejul organizării unei noi expoziţii de bază, cea de Telecomunicaţii, pe care muzeul o are în perspectivă apropiată, cu un minim de fonduri, menţinînd în proporţie de 80% aceeaşi grafică ce se poate deplasa în spaţiu şi introducînd noile realizări ale tehnicii moderne româneşti se va putea reorganiza secţia Energetica. Spaţiul minim (a se vedea schema spaţiului) necesar dezvoltării Muzeului politehnic va trebui repartizat astfel : în primele patru încăperi din spaţiul nou (camerele 8, 9, 10, 11,) se va extinde prin modernizare, secţia Energetica, iar în restul camerelor (de la 12—18) se va organiza noua secţie. Odată cu aceasta se va putea valorifica în circuit de vizitare şi colecţia de maşini energetice grele, adevărate mărturii ale dezvoltării tehnicii din ţara noastră, maşini care se află în spatele clădirii palatului, în dreptul spaţiului unde se va extinde muzeul.

În ceea ce priveşte modernizarea secţiei „Înregistrarea şi redarea sunetului“ nu se pot recomanda schimbări esenţiale, deoarece în acest domeniu nu s-au făcut încă progrese remarcabile faţă de momentul organizării şi mai ales pentru faptul că, pe parcurs secţia a fost mereu îmbogăţită cu noi exponate de mare interes muzeistic.

Aşa cum s-a menţionat anterior, în paralel cu dezvoltarea colecţiilor pentru cele două secţii organizate deja, s-a format o bogată şi valoroasă colecţie de piese privind evoluţia telecomunicaţiilor pe plan mondial şi naţional care oferă în prezent posibilitatea organizării unei expoziţii permanente.

Un asemenea muzeu care să prezinte evoluţia şi problemele de bază ale unui domeniu atît de modern ca al tehnicii, va fi deosebit de util pentru oraşul nostru, constituind un mijloc important de iniţiere a tineretului în special care manifestă un mare interes faţă de dezvoltarea electronicii ce stă la baza telecomunicaţiilor.

Un argument în plus care susţine organizarea unei astfel de expoziţii permanente îl constituie existenţa în Iaşi a „Tehnotonului“, una din cele mai mari şi moderne întreprinderi de piese, aparate şi dispozitive electronice. Atît elevii practicanţi destinaţi muncii în această întreprindere cît şi muncitorii de aici, vor îmbina în mod util cunoştinţele necesare procesului tehnologic modern cu datele din muzeu, privind evoluţia şi principiile care stau la baza funcţionării instalaţiilor respective.

Prezentarea tematicii în cadrul muzeului se va face cu ajutorul exponatelor originale, machetelor și modelelor după anumite aparate istorice, care vor fi în general în stare de funcționare, precum și cu ajutorul graficii (desene tehnice, fotocopii, diapozitive, stampe, texte dezvoltate).

Din tematica de idei a secției de telecomunicații, menționăm aici doar capitolele mari și anume: telegrafie, telefonie, radiotehnică, televiziune și telecomunicații prin sateliți.

În acest muzeu vor putea fi studiate și admirate aparate de telegrafie, teleimprimatoare și centrale telegrafice, telefoane și centrale telefonice, o frumoasă colecție de aparate de radio de la cele mai vechi pînă la cele utilizate astăzi,generatoare de înaltă frecvență folosite la vechile stații de emisie din țara noastră și televizoare, reprezentînd momente importante din evoluția acestor aparate. Televiziunea deși este un domeniu atît de nou, timpul a decis deja soarta unor instalații depășite, așezîndu-le în rîndul momentelor cheie din istoria tehnicii așa cum este cazul celui de al doilea car de reportaj TV utilizat în țara noastră sau a uneia din primele instalații de telecinema care se află în patrimoniul muzeului. Acestea vor fi cu atît mai interesante cu cît vor fi puse în funcțiune, bineînțeles în măsura în care vor permite piesele de care vom dispune.

Ar fi interesant ca în viitor să se organizeze și alte secții de muzeu, așa cum s-a preconizat odată cu înființarea acestuia, dar acest lucru nu este posibil deoarece nu există nici patrimoniu și nici spațiu de desfășurare.

Singura expoziție permanentă care se va mai putea organiza într-un viitor mai îndepărtat și pentru care există deja un număr important de aparate valoroase este „Tehnica fotografică". Pentru aceasta se va putea folosi camera 19 care nu este în legătură directă cu restul spațiului dar care se pretează la vizitare, fiind pe același traseu.

Dacă pînă aici au fost expuse puncte de vedere ale specialistului de muzeu în legătură cu rolul și necesitatea dezvoltării Muzeului politehnic, credem că este interesant să privim muzeul în cauză și prin prizma vizitatorului care a luat contact cu expozițiile de bază ale acestuia.

O sinteză în acest sens o constituie studiul din anii 1972—1973, privind relația cu publicul la Muzeul politehnic din Iași, din care vom spicui cîteva idei.

O primă concluzie care se desprinde pe marginea acestui studiu o constituie cifra ridicată (35%) de elevi și muncitori (18%), care vizitează muzeul, ceea ce dovedește că acesta este util în activitatea de documentare a tineretului și deci răspunde scopului pentru care a fost creat.

Semnificativă, de asemenea, ne apare cifra care arată că aproape 50% din lotul mediu (952) de vizitatori luat în studiu nu sînt la prima vizită a muzeului ci la a doua sau a treia, unii dintre ei menționînd vizitarea de 5—10 ori.

În chestionarele pe care vizitatorii le-au completat cu ocazia acestui studiu, una din întrebări cerea să se precizeze care muzeu din țară le-a plăcut mai mult. Astfel, din totalul răspunsurilor la această întrebare (menționăm că nu toți vizitatorii au răspuns iar alții au notat două sau trei variante),

reiese că Muzeul politehnic se află pe locul trei, pe locul 1 fiind Complexul muzeistic. Nu trebuie omis factorul subiectiv care ţine de locul şi momentul completării respectivelor chestionare şi care probabil l-au obligat pe vizitator la un anumit grad de politeţe sau l-au influenţat în sensul unei afecţiuni mai accentuate faţă de locul desfăşurării acţiunii, totuşi aspectul nu este de neglijat.

Mai multe din întrebări, puse sub diverse forme cereau vizitatorului să precizeze motivaţia vizitării Muzeului politehnic, considerînd acest gen de întrebare un indice de sinceritate. Deşi o mare parte a vizitatorilor (68,9%) o formează publicul tînăr, între 6 şi 30 ani, se observă din cele 476 de chestionare completate, că motivaţia pornită din proprie iniţiativă, predomină net şi este formulată sub următoarele variante: plăcerea de a vizita muzee (282 răspunsuri), motivul documentării (132 răspunsuri) îmbogăţirea culturii generale (119 răspunsuri), interesul pentru anumite teme sau obiecte (64 răspunsuri). Vizitarea din motive sociale (de a însoţi prietenii, rude sau cunoştinţe — 22 răspunsuri) sau la recomandarea familiei, prietenilor şi profesorilor (79 răspunsuri) este întîlnită mai rar.

Se observă că toate variantele de răspunsuri converg spre o direcţie comună care duce la concluzia că muzeul este un instrument util pentru documentare, pentru ridicarea nivelului de cunoştinţe.

Un alt rezultat al studiului, care merită comentat este acela relativ la doleanţele publicului vizitator cu privire la înfiinţarea unor muzee noi în localitatea de domiciliu sau în alte oraşe apropiate. Din 137 răspunsuri obţinute (nu toţi vizitatorii au răspuns la această întrebare), cele mai multe au fost pentru muzee de ştiinţă şi tehnică, precizîndu-se adesea necesitatea unor secţii de telecomunicaţii.

Referitor la modul actual de organizare a secţiei „Energetica" în afară de aprecieri, răspunsurile precizează în mod constant că secţia suferă din cauza aglomerării de exponate (spaţiu insuficient) şi necesită o oarecare actualizare a tematicii. Aceste concluzii sînt în perfectă concordanţă cu părerile specialiştilor muzeului care depun toate eforturile pentru a face din Muzeul politehnic din Iaşi un mijloc de propagandă şi mai util în vederea pregătirii profesionale a tineretului şi a ridicării nivelului de cultură generală a publicului vizitator.

BIBLIOGRAFIE

1. Cernea, F., *Maşini termice cu pistoane libere,* Ed. tehnică, Bucureşti, 1963.
2. Dobrescu I., Marcu M, Popescu D., Ideea de istorie tehnico-ştiinţifică — criteriul funfamental în organizarea muzeelor tehnice, în *„Revista muzeelor"* nr. 6, 1968, Bucureşti.
3. Gheorghiu N., Surse de energie, în *„Sinteză documentară"* I. N. I. D., Bucureşti, 1972.
4. Hersem, T., Muzeul, fenomen de conştiinţă socială, în *„Revista muzeelor"* nr. 3, 1965, Bucureşti.
5. Ionescu A., Transmisia modernă a informaţiilor sub impulsul tehnologiei spaţiale, în *„Ştiinţă şi tehnică"* nr. 6 1972, Bucureşti.
6. Leonida., D., Din istoria formării şi dezvoltării Muzeului tehnic, în *Revista muzeelor,* nr. 4, Bucureşti, 1961.

7. Mărculescu. A., Folosirea energiei solare prin intermediul mării, in *„Ştiinţă şi tehnică"* nr. 8, 1975, Bucureşti.
8. Moţoiu C., *Centrale termo şi hidroelectrice*, Bucureşti, 1974.
9. — — — — — — Prospectul turbinei F.I.C. 330 MW şi a cazanului de 1035 t/h., a Uzinei *Vulcan* — Bucureşti.
10. *Ştiinţă şi tehnică*, nr. 4, 1972, Buc. pag. 53.
11. *Idem*, nr. 8, 1972, pag. 46.
12. Ursescu E., Cîteva aspecte psihosociale privind relaţia intre muzeu şi public, în *Cercetări istorice* nr. 4, 1973, Iaşi.
13. Idem, Relaţia cu publicul la Muzeul politehnic din Iaşi, comunicare susţinută la Simpozionul Muzeul contemporan factor activ în păstrarea patrimoniului ştiinţific şi realizarea educaţiei socialiste, Oradea, 1974.
14. Vlaicu R., Panoramic energetic mondial, în *„Ştiinţă şi tehnică"*, nr. 3, 1972. Bucureşti.
15. Zăgănescu F., Soiuz — Apollo, pregătire pentru numărătoare inversă, în *„Ştiinţă şi tehnică"*, nr. 6, 1975, Bucureşti.
16. Zderciuc B., Funcţia muzeului în societatea contemporană în *„Revista muzeelor şi monumentelor,"* nr. 2, 1974, Bucureşti.

LE MUSÉE POLYTECHNIQUE — ACTUELLE ORGANISATION, DIRECTIONS NÉCÉSSAIRES ET POSSIBLE DE DÉVELOPPEMENT

Résumé

C'est une considération générale sur ce que représente ce musée à l'heure actuelle et ce qu'il peut deviendra dans l'avenir, en tenant compte de ses possibilités dans le cadre du Complexe muséistique de Iassy.

On discute le rôle du musée dans la Société contemporaine, puis on presente le Musée polytechnique de Iassy, les plus importants moments de son evolution, la priorité et l'ordre des sections.

On présente brèvement les chapitres du programme de le section „l'Enérgétique", sa réalisation muséotechnique. On démontre la necéssité de dégagér l'espace d'exposition et d'actualiser son programme, réalisé en 1961.

On justifie la nécéssité d'organiser à Iassy une section de Télécommunication, possible grâce au riche patrimoine existant, ainsi qu'à l'espace disponible.

En fin, on souligne l'importance du Musée polytechnique au point de vue des visiteurs, en utilisant les conclusions de l'enquête psycho-sociologique entreprise parmi les visiteurs du musée.